

«Meil on sulle kingitus, Täheke,» ütlesid pioneerid Tähekesega komsomoli aastapäevale pühendatud sügismatkale minnes. «Meisterdasime kireva laeka ja panime kingituse sinna sisse. Sa pead laeka metsalagendikult ise üles otsima.» Metsas oli palju puid — nii pikki kui ka pisikesi — ning Tähekesel kulus hulk aega, enne kui ta laeka leidis.

Leia sinagi nüüd tee, mida mööda Täheke laekani jõudis! Kas võttis palju aega? Aga kui lahendad ära tagakaanel trükitud mõistatused, siis saad teada sedagi, mis oli laeka sees. Kingituse nimetus on peidetud punastesse ruutudesse. Veel arva ära, mida tähendavad laekale märgitud arvud!

Tublimaid nuputajaid ootavad auhinnad!

TÄHEKE

NR. 10 1971

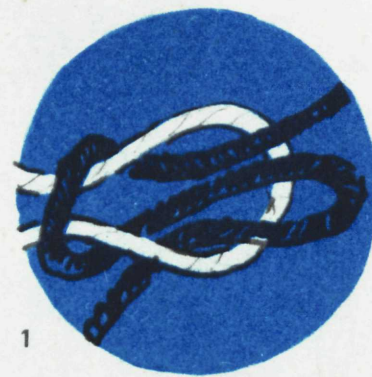
UMBSÖLM EI OLE KELLEGI SÖLM

Tuleval kevadel pidite meiega koos laagrisse tulema. Sellepärast hakkame nüüd pioneeritarkusi õppima. Laagris nendeta läbi ei saa," ütles Kalle, kui tere tehtud.

Kalle on teatud-tuntud mees. Oma küla poiss ja suures koolis pioneeridel rühmanõukogu esimees. Kaks täрни käise peal ja helesinine vilenöör kaelas. Ning vilegi otsas. See tähendab, et ta on hirmus tark, laagrites käinud ja pioneeride aktiivikooli lõpetanud. Ukskõik mida küsida, kunagi ei jää ta vastust võlgu.

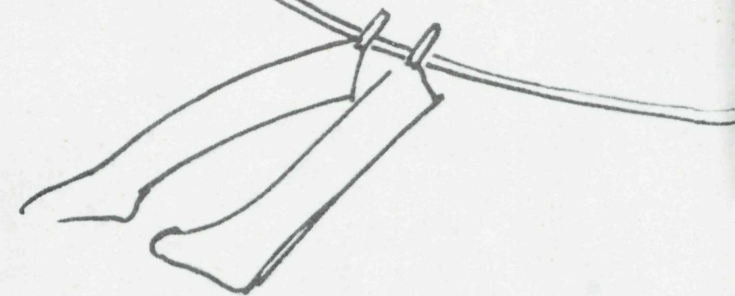
„Kas esmaabi on ka pioneeritarkus?“ küsis väike Mati. Talle tuli see suvine lugu meelde. Kõik külalapsed olid metsas, tegid loomadele talveks kasevihtu. Suuremad lõikasid oksid. Väiksemad köitsid kimpu. Seal see Mati nuga sõrme sähvas. Tuli verd ja valus oli. Siis Kalle

1

2

sidus haava nii ilusasti kinni, et nüüd pole enam armigi järel.

„Iga pioneer peab oskama esmaabi anda,“ kinnitas Kalle. „Aga täna võtame käsile sõlmed. Kus te sõlmi kasutate?“

„Kingapaelte sidumiseks,“ oli Tiit kärmas.

„Õigus! Sellel sõlmel on ka oma nimi – lenksõlm. Ja seda saab kiiresti lahti päästa.“

„Aga Jüril on kingapaelad alati umbsõlmes!“ kilkas Tiia.

Jüri pugus kähku Tiidu selja taha peitu.

„Tule, tule nüüd lähemale ja vaata, kuidas lenksõlm käib,“ kutsus teda Kalle ja pani lauale kahte värvi nõõrijuppe. „Näed, seda sõlme tehakse nõnda. Ma näitan veel kord. Aga nüüd katsu juba ise.“

Jüri punetas näost nagu söögipeet, aga sõlme püüdis valmis. Siis nokkisid nad Kalle abiga kingapaelad umbsõlmest lahti ja tegid sinna vägevad lenksõlmed.

„Mis sõlme me veel proovime?“ küsis Kalle.

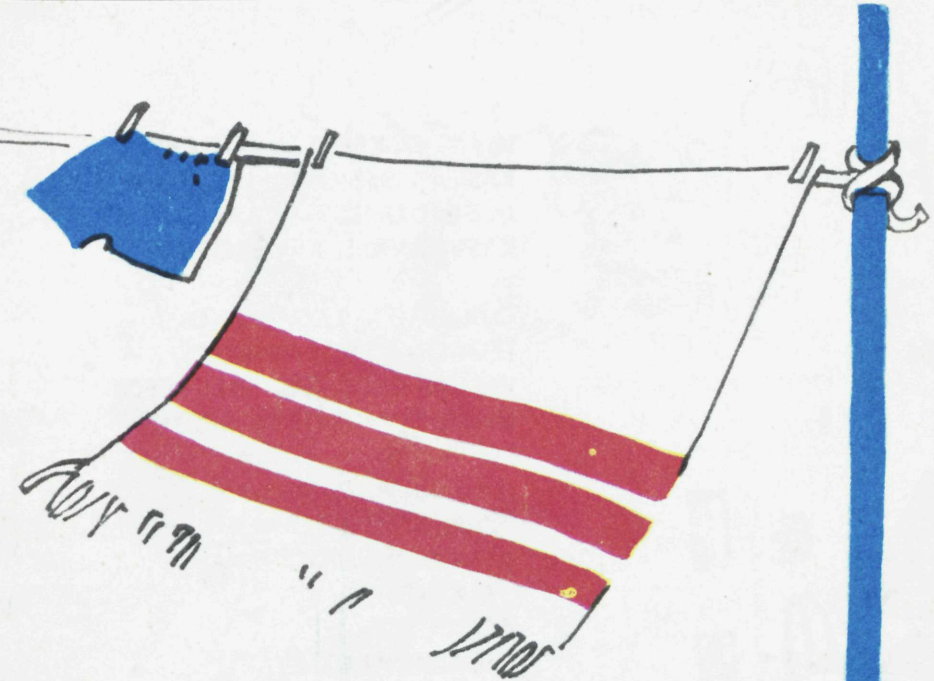
3

1 LENKSÖLM

2 SEASÖRG

3 VANDISÖLM

Illustreerinud S. REMME

„Ema käskis mul pesunööri üles panna. Mis sõlme ma sinna teen?“ päris Meelis.

„Pesunööri jaoks on kõige parem seasõrg,“ ütles Kalle. Tüdrukud turtsatasid.

„Ei, ei, notsuga pole siin midagi pistmist. See sõlm kannab ainult niisugust naljakat nime. On väga tugev, ei anna kunagi järele . . .“

„Aga laagris on telgid ja telkidel nöörid. Kuidas neid siduda?“ uuris Mati.

„Telginööri seome vandisõlmega. Kuid tänaseks aitab. Järgmisel korral tulevad meie rühma tüdrukud. Neilgi on teile üht-teist õpetada.“

Kalle läks. Algkoolilapsed jäid trepilt talle järele vaatama ja arutasid omavahel, mida huvitavat küll tüdrukud neile võiksid näidata.

Aga Meelisel polnud aega pikalt koolitrepil seista. Võttis ranitsa selga. Ja ruttas pesunööri üles panema. Seasõraga!

HILLE TÄNAVSUU

Vaata, siin piltidel on need sõlmed joonistatud, millest algkoolilastel juttu oli! Proovi sinagi neid teha!

PIONEERID – MEDALIKANDJAD

KÕIGIST KÄRMEM

1935. a. 4. detsembril autasustati üht koolitüdrukut Lenini ordeniga. Pioneer Mamlakat Nahangova sai meie riigi kõrgeima autasu. Millega ta selle ära teenis?

Tol ajal polnud Mamlakati koduvabariigis Tadžikistanis ega mujalgi veel puuvilla koristamise kombaine. Seda tööd tegid naised käsitsi. Sageli tulid appi ka koolilapsed. Sest puuvill ei oota. Praksti avanevad hommikuti pöösastel kuprad, helepruunist kestast hüppab tillukese tibuna välja pisut kreemikas puuvillatopp. Et saada head puuvilla, tuleb avanenud kuprad kohe kärmesti koristada.

Korv kaelas, astus Mamlakat teiste seltsis pöösaste vahel. Mis siis viga, kui ühel pöösal kõik kuprad korraga avaneksid! Aga ei! Peab olema hoolas, et kupra asemel mitte õit napsata. Kiiresti, lausa ridamisi lendavad valkjad tupsud Mamlakati korvi. Parema käega peotäis ja teine, siis jõuab vasak peo järele. Varsti aga on vasak käsi niisama vilunud kui parem, ja korv saab peagi täis. Märkija teeb Mamlakati nime taha paberile kriipsu ja noogutab pead. Jah, nüüd võib kummutada korvi suurde hunnikusse. Varsti on Mamlakat jälle märkija juures. Ikka uuesti ja uuesti, nii et see viimaks küsima peab:

„Tood sa ikka oma korve?“

„Ikka oma,“ lausub Mamlakat pearätti kohendades ja lippab jälle pöösaste vahele.

Sel päeval noppis ta niisama palju puuvilla kui kolhoosi kõige nobedamad naistöölised. „Vaata tüdrukut!“ imestati.

„Aga kui palju ta nõnda ikka jaksab! Uhe päeva rabas . . .“ Kuid Mamlakat ei jäänud kogu koristusajal teistest maha. Mõnel päeval korjas teistest rohkemgi.

Õpetaja oli koolis rääkinud ja eks kuulnud ta ka kodus, et õigel ajal koristatud puuvill on riie meile kõigile, vatt ja sidemed haiglatele. Seemetest, mis valge tupsu sees peidus, saab õli, kestadest loomatoitu ja väetist. Ükski gramm ei lähe kaotsi.

Lapsed olid väga püüdlikud, töötasid õhinal. Aga Mamlakati käed olid kõige kärmemad. See pärast antigi tähtis orden temale.

JUTA RENZER

Poisid tiibadega

IRA LEMBER

„TAADIKENE, UTLE, MIKS
LINNUD SAAVAD LENNATA?
AGA LAPSED, UTLE, MIKS
EI SAA ULDSE LENNATA?“

„KULLAP SINAGI KORD, ENDU,
LÄHED MINU JUUREST LENDU!“

NAERAB ENDU TAADI KUKIL:
„MUL ON AINULT TIIVANUKID!
JA KA TIIBADEGA MEEST
POLE KEEGI NÄINUD VEEL!“

„LÄHED KOOLI,
ULIKOOLI,
TULEB MÕISTUS, TULEB JAKS,
TIIVAD SAAVAD TUGEVAKS!
KUIGI TIIBU ME EI NÄE,
TÕUSED LENDU, KULL SA NÄED!“

Loonake-voonake

MIHHAIL
LAKATNIK

OH SINA, LOONAKE,
MEMME VOONAKE,
KRIPS-KRAPS ABILINE,
TURULE MINE!

KIPS-KAPS
LOONA LÄKS.

TURUL ISTUSID MUUJAD REAS
JA SILMAD OLID KURJAD NEIL PEAS
JA KÕIK NAD PAKKUSID PLOOME,
MIS OLID KÕVAD JA TOORED.

OH SEDA LOONAKEST,
ARGA VOONAKEST,
TURULT TAGASI TULI –
KORV TUHI TAL OLI.

Jänes kadekops

INGVAR
LUHAAÄR

IGAST VÄIKSEST JÄNKULAPSEST
KASVAB ISEMÕODI LAPS,
JA SEAL UHEST – VAAT KUS LOPS! –
KASVAS VÄIKE KADEKOPS!

OJA KALDAL LAGENDIKU
TEGI OMA LAGENDIKUKS,
VALVAS KIIVALT, ET SEAL KEEGI
UHTKI ROHUKÕRT EI RIKUKS.

JUHTUS NII, ET TULI PART –
JUBA JÄNKUL VESI AHJUS,
JUBA TULISTMOODI KAHJU:
„ÄRA PUUTU,
ÄRA PUUTU
SEDA MINU LILLEVART!“

KUI SIIS MESILANE TULI,
JÄNKU KOHE UTLES, ET –
TA EI LUBA,
TA EI LUBA
VÕTTA OMA LILLELT METT.

NII KA MESILANE LÄKS.
UKSKORD TULI KIVITÄKS.
SELLEST EI PEAKS OLEMA
KULL JU VÄHIMATKI KATKI –
KIVIDEGA JÄNESEL
POLE TEHA VÄHIMATKI.

JÄNKU VAATAS, LÕPUKS KOHMAS,
SILMIS KADEDUSEVÄRA:
„MIS SA SELLEST KIVIST TÄKSID,
TÄKSID MUIDU KIVI ÄRA.“

JÄNKU RAHU SAI VAST SIIS,
KUI LINNUD LÕUNAMAALE LÄKSID.
KERGENDATULT ÕHKAS TA:
„TÄNA LÄKSID KIVITÄKSID!“

Tõlkinud HELJO MÄND

Illustreerinud E. VALTER

TAANI MUINASJUTT

Kui karu tahtis magada

Ühel päikesepaistelisel sügispäeval mõtles karu: „Vaja endale õige vaba päev võtta ja pisut laiselda.“

Siis otsis ta välja vaikse ja sooja kohakese, seadis end mugavalt sisse ja heitis pikali. Samal hetkel aga läks seal mööda jänes.

„Hei, üleaedne, kuula, ma tegin endale uue trummi!“ hüüdis ta. Ja hakkas trummi põristama, nii et lehed puudelt langesid.

Tulivihaselt kattis karu kõrvad käppadega ja otsis uue puhkepaiga. Aga vaevalt oli ta end seal sisse seadnud, kui ilmus metssiga.

„Siin sa siis lesid ja mõnuled päikese käes,“ ütles ta. „Sa ei pane tähelegi, et puudelt lausa sajab tammetõrusid.“ Ja kohe hakkas metssiga endale tõrusid sisse kühveldama. Seejuures matsutas ta nii kõvasti, et karu pidi jälle puhkamiseks uue koha otsima.

Niipea kui ta oli uuesti pikali heitnud, lendas kohale harakas ja kädistas:

„Tähelepanu! Tähelepanu! Viimased uudised!“

Nii jooksis karu kuni jõeni.

„Niisuguste naabritega on võimatu koos elada,“ torises ta. Ja kuna parajasti ujus mööda jõge alla üks jäme palk, haaras karu sellest kinni ja jõudis nii Tuule saareni. Sellel saarel oli päris vaikne, sest seal elas ju ainult Tuul. Karu heitis pehme sügispäikese paistele rohule ja sulges silmad. Miski ei liikunud saarel, sest Tuul oli just lennanud ära maa kohale. Ja sellepärast ei olnud kedagi, kes oleks võinud karu und segada.

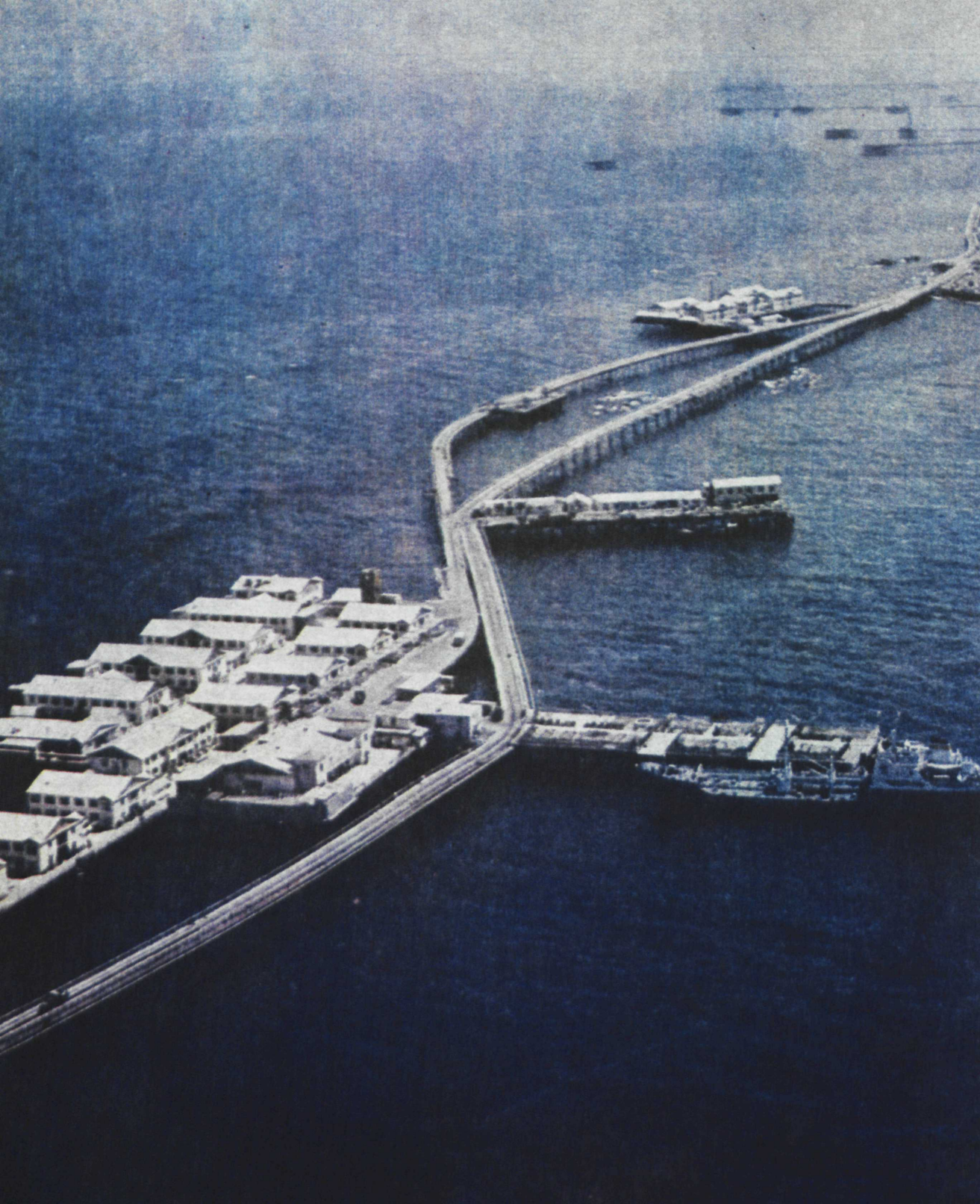
Aga mõne aja pärast avas karu jälle silmad, ja mida õhtu poole päev nihkus, seda enam tundis karu saarel igavust. Ta jutustas endale ajaviiteks paar lugu, siis jorises laulda – aga ikkagi vaevas teda üksindus ja mahajätetus.

„See siin pole küll mingi elu,“ ütles ta lõpuks iseendale, ja kui hakkas pimenema, ujus kaldale tagasi.

Ta raputas kasuka kuivaks ja ütles jänesele, kes parajasti sinna juhtus:

„Mängi nüüd mulle oma trummi – ma igatsesin terve päev seda kuulda.“

Tõlkinud ANU VAHER

ASERBAIDŽA

Vaatad pilti ja imestad: „Sillad sinises meres!“ Kuid need ei ole niisama terasteed ja terasplatvormid, vaid kokku moodustavad Neftjanõje Kamni ehk eesti keeles Naftakivid. Nii nimetatakse terassaart Kaspia meres. Aserbaidžaanlased ehitasid saare, et saada naftat sügavalt merepõhjast.

Helikopterid toovad töölised naftasaarele. Pärast päevatööd minnakse ühiselamuisse puhkama, kinno, raamatukokku või klubisse. Kes tahab, õpib: saarel on ka õhtukeskkool ja tehnikum. Muidugi on siin sööklad, kauplused, polikliinikud. Kaheksa päeva tehakse saarel tööd. Seejärel lennatakse koju – terveks nädalaks perekonna keskele. Saarele aga saabub uus vahetus töölisi. Aserbaidžaanis on palju kohti, mis on lausa täis tipitud kõrgeid puurtorne. Naftast saadakse

DRAGAN LUKIĆ

ARSTILKÄIK

Jasna oli külmetanud ja hakkas köhima. Seepärast viis ema Jasna arsti juurde. Kuid Jasna ei tahtnud kuidagi lubada, et doktor teda vaataks. Arst küsis:

„Jasna, mis sul valutab?“

„Ei midagi,“ vastas Jasna ebasõbralikult.

„Ega sul põlv ei valuta?“

„Ei.“

„Ka mitte sõrm?“

„Ei, isegi mitte sõrm.“

„Aga ega sul ei valuta... ega sul ei valuta...“ hakkas doktor arvama, „eга sul ei valuta lint juustes?“

Jasna hakkas naerma ja vastas:

„See valutab küll.“

„Siis vaatame ta läbi,“ sõnas arst ja hakkas uurima Jasna helesinist linti,

juukseid, otsaesist, silmi, nina ja kurku. Seejärel hakkas ta uuesti arvama:

„Ega sul ei valuta... ega sul ei valuta... käekell?“

„Valutab,“ vastas Jasna.

Arst võttis Jasna käest kinni, just sealt, kus oli kell, ja mõõtis Jasnal pulssi.

Siis hakkas ta jällegi arvama:

„Ega sul ei valuta... ega sul ei valuta... pluus?“

„Valutab.“

Arst nõõpis pluusi lahti ja kuulas Jasnat toruga. Ning lõpuks kirjutas retsepti. Jasna lint, käekell ja pluus on külma saanud. Nad ei tohi kolmel päeval sammugi toast välja minna ja peavad sisse võtma kõhasiirupit – kolm korda päevas pärast sööki ühe supilusikatäie.

Tõlkinud ELLE TURKINA

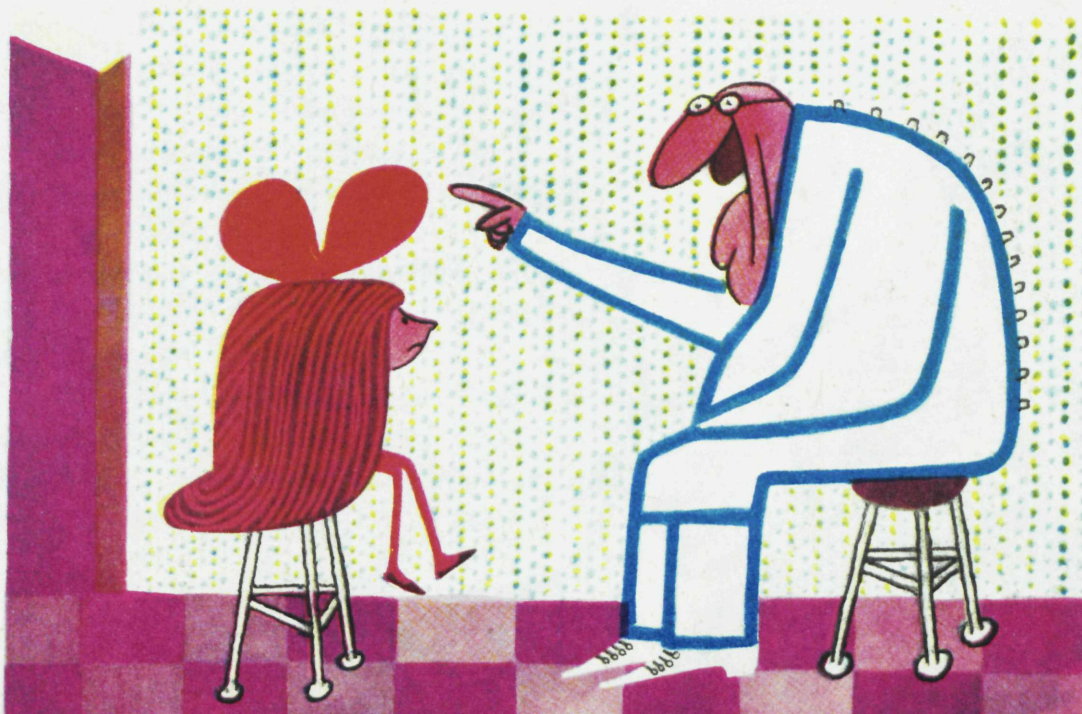
ANI NSV

tehastes bensiini, petrooleumi, tehakse autokumme ja palju muid keemiatootmeid. Must maaõli voolab torude kaudu teistesse linnadesse, seda veavad laevad ja rongid meie maa kõikidesse paikadesse ning ka välismaale. Nafta on Aserbaidžaani kõige tähtsam maavara. Seepärast on puurtorni kujutis ka riigivapil.

Aga, näe, vappi ümbritsevad puuvillatupsud ja viljapead! Ka põllud on Aserbaidžaani rikkuseks. Maa madalamatel aladel, kus voolavad laiad jõed, kasvavad puuvillapõõsad, lokkavad nisu-, odra- ja riisiväljad. Mäenõlvadel ja orgudes on suured õuna- ja pirniaiad, viinamarja- ja teestandused. Stepikarjamaadel söövad rohtu hiiglaslikud lamba- ja veisekarjad.

Aserbaidžaan on Taga-Kaukaasia suurim liiduvabariik.

Illustreerinud A. BORN

IKO MARAN

Siim ja Londiste vanaema juures

(Algus „Tähekeses“ nr. 7)

Kui koju tagasi sõideti, oli väljas päris pime. Bussis ei olnud päris pime, bussis oli natuke pime, sest laes põles kaks väikest lampi.

Siim ja Londiste olid mõlemad pika päeva seiklustest väsinud ja otsustasid natuke tukkuda, kuid enne, kui neil silmad kinni vajusid, tegi buss käänaku ja Londiste hüüdis:

„Vaata, üks suur punane asi tuleb meile jooksuga järele!“

Kuu oli tõusnud ja veeres madalalt heinamaa kohal bussiga kaasa.

„See on kuu,“ ütles Siim. „Ta ei jookse, ta veereb, sest ta on ümmargune... Isa, kuhu kuu veereb?“

„Ta veereb üles taevasse, sest ta peab öösel valgust näitama. Muidu ei näeks öökullid, ööbikud ja ööliblikad oma poegadele laulmist õpetada, millest oleks väga kahju.“

Kuu tõepoolest veeres aina kõrgemale, läks aina kollasemaks ja heledamaks. Madalad sakilised puud tee kõrval ja kõrged käharad puud nende taga olid selgesti näha nagu päeval. Ainult nad ei olnud rohelised, vaid... nad ainult läikisid.

Siis tulid majad ja jõgi ja jälle puud ja jälle heinamaa. Aga see heinamaa oli väga avar ja sellel kasvasid väga suured tumedad läikivad puud. Ja kuu hüppas ikka ühe puu tagant teise taha ja see puu, mille taga ta parajasti oli, lõi helendama. Igal puul oli pikk must vari ja Siim nägi, kuidas need varjud pikkamööda nagu kellaosutid liikusid.

Siimule meeldis väga kuupaisteline heinamaa. Ta oleks kangesti tahtnud puude vahel läikival murul joosta, kuid ta ei hakanud isa käest selleks luba küsimagi. Öösel ei lasta kunagi lapsi öue mängima... Oleks päeval pime ja kuu paistaks, siis lubataks küll.

PAHA KARTIS

MATI SOONIK

Nihkusid mööda üksikud majad... Ja jälle tulid puud, veelgi kõrgemad ja käharamad kui enne. Kuu pidi kõvasti rabelema, et edasi pääseda. Londiste oli seni vaikides istunud, nüüd hüüdis ta:

„Vaata, Siim, kuu tuleb minuga kaasa! Ta peab öösel minu aknasse paistma, sellepärast.“

Siim polnud ise sellele mõttele tulnud, ta oli arvanud, et kuu niisama veereb nendega koos, et neil on lihtsalt ühine tee. Londiste avastus rõõmustas teda. Kuid ema ütles:

„See ainult paistab nii, et kuu liigub, tegelikult liigume meie.“

Siimu tegi niisugune asjalik äraseletamine kurvaks. Londiste aga ei leppinud sellega üldse, hakkas jonnima, toksis jalaga pinki ja korrutas endamisi:

„Ikka tuleb minuga kaasa! Kuu ikka tuleb minuga kaasa!“

Ema ütles nüüd juba pahaselt:

„Londiste, mida see tähendab?“

Londiste jäi vait, aga jalaga toksis edasi. Siis ütles ema:

„Ma vaatan, sind ei või sedasi teine kord kuhugi kaasa võtta. Sa ei kuula ju sõna!“

Londiste kohkus.

„Tuku parem,“ ütles nüüd ema ja surus Londiste pea oma sülle.

Selleks ajaks kui buss peatus, jõudis Siimgi magusasti magama jääda. Teda tuli süles koju kanda. Päris erksaks sai ta alles siis, kui oli juba Londistega voodis. Kuu ajas mõlemad üles: kōditas neid kiirega kõrva tagant, kuni ärkasid, siis kuulutas:

„Ma ikka tuln teiega kaasa.“

Siim ajas end imestunult istuli. Londiste sõnas:

„Aga ema ütles, et kuu ei tule meiega kaasa?“

„Ema tegi nalja. Kuu pidi kaasa tulema, sest ta on ju meie sõber. Ja tead mis, Vant?! Päike ka käib meiega kaasas. Iga päev paistab ta meie õues, aga täna, kui me sõitsime Viimsi, oli tema seal. Tema on ka meie sõber.“

Siim pani pea õndsas rahus padjale, kohendas teki Londistele peale ja uinus.

Hea on uinuda teadmises, et kuu ja päike on su sõbrad.

(Lõpp.)

Vanaema tuli keldrist sületäie puudega. Hingeldades libistas ta need põrandale.

„Tiidu, ole pai ja too mulle südametilku! Sa peaksid teadma, kus see pudel asub.“

Tiidu jättis klotsidest maja ehitamise pooleli ja lippas ruttu rohtu otsima. Ta leidis selle ja jooksis vanaema juurde. „Mina ei taha, et sinul on paha!... Aja-me paha uksest välja!... Vanaema, kallid, sa ei ole enam haige, ega ju?“ Vanaema, kes vahepeal oli rohtu tarvitanud, istus toolile ja aitas Tiidul oma sülle ronida.

„Paha kartis sind ja pani plehku.“ Krobeline käsi libises üle väikemehe juuste.

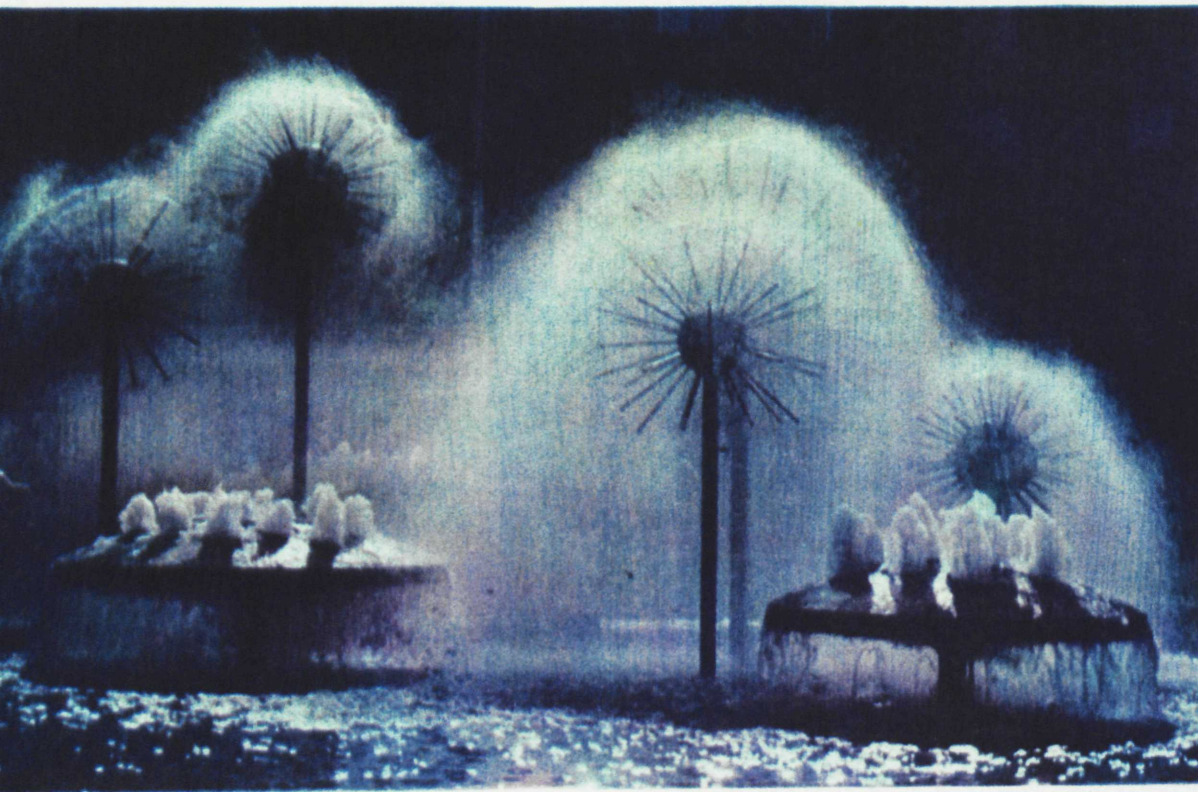

KOLM PILTI SÕPRADE MAALT

Saksa Demokraatliku Vabariigi pealinna Berliini südames kõrgub televisioonimast, kust paistab terve linn.

Parempoolne pilt on tehtud Cecilienhofi lossist Potsdamis. Siin tunnistas 1945. aastal fašistlik Saksaamaa end võidetuks.

Ja alumisel pildil näed lilli meenutavaid purskkaeve Dresdenis.

KASSI SILD

AINO TIGANE

Pärast vihma nägi Epp Randlate kassi Mintsu. Too tuli mööda seina äärt ümber majanurga. Järsku pörkas ta sammu tagasi ja hakkas saba võnksutama. Mis viga? Ahah, keldris asuva pesuköögi aknast pumpas ventilaator auru välja, risti üle Mintsu tee.

Epp läks pistis enne sõrme, siis nina auru-soru sisse.

„Kuule,“ rääkis ta Mintsule, „see aur ei kõrveta ega haise. Astu julgelt läbi.“

Mints käenas pilgugi pahaselt kõrvale. Kaugemalt ringi käia ta ka ei suvatsenud, sest porisel õuel määriks oma valged sussid ära. Ta istus maha ning kräunus etteheitvalt.

Epp kutsus kõrvalõuest:

„Lembit!“

Lembit ilmus kohale. Ühtlasi ilmusid Jaak ja Riho: need kaksikud jooksevad ikka ligi, ükskõik keda hüütakse.

„Mis – Mints ei saa läbi auru?“ muigas Lembit. „Eks oodaku.“

„Kuidas sa kõneled!“ noomis Epp. „Võibolla on tal kiire.“

„Hea küll, siis tõstan ta üle,“ ütles Lembit. Kuid Jaak hoiatas: „Mints kriimustab.“

Riho lisas: „Kriimustab nii, et oled kriimustatud.“

Ei leitud muud nõu, kui Jaak ja Riho töid toast mänguklotsid. Neist katsuti kassile üle aurusoru silda ehitada.

Aeglasel kõnnakul saabus Randla-isa töölt. „Mida meisterdate?“

Epul ja Lembitul oli piinlik, nemad poleks ilmiski rohkem piiksatanud kui: „Niisama...“ Ent Riho ei osanud suud pidada: „Teeme teie Mintsule üle auru silda.“

„Eh-eh-eh,“ naeris Randla-isa. Ta pidi juba trepist üles minema, kui tagasi pöördus.

„Nõnda teie ehitis kassi ei kannu.“

Hõõrudes käega oma ristluid, kummardus Randla-isa uurima, kuidas silda tugevdada. Väravast lähenes onu Sotnik, peatus samuti: „Oodake-oodake, kui kombineeriksime sillale sambad alla?“

Ta andis mapi Epu kätte, kükitas maha. Veel ühines ehitajatega kaksikute isa:

„Materjali tuleb puudu. Jõnglased, kandke kuurist pulki juurde.“

Töö polnud päris valmis, kui ülakorruse aken avanes ja Randla-ema küsis:

„Papi, kuhu sa jäid, et sööma ei saa?“

„Kombineerime kõik koos kassi silda,“ seletas Epp, ilma et oleks enam häbenenud. Riho täiendas:

„Niisugust silda, mis on sild. Sammastega ja puha.“

Randla-ema sõitles mehi:

„Meie toas mõtleme, et ei tea, kes neid kinni peab. Aga nemad, väsinud ja näljased, sätivad Mintsule üle aurusoru silda... Kus ta ise on?“

Mints ainsana oli ammu ehitusest tüdinud ning minema uidanud... Noh, tema oli ka vaid kass.

ENNUSTA ILMA!

Läksin ja mõtlesin, et mis see vanaema räägib, ega ilma ennustada ole sugugi nii lihtne. Maakera igas paigas –

Mul on tark vanaema. Küsitalt mis tahes, kõik asjad seletab ära. Kord suvehommikul läks raadio rikki ja ma ei saanud ilmateadet kuulata. Öhkasin: „Kes nüüd ütleb, mis ilm täna tuleb?“

Vanaema vastas kohe: „Ilus ilm tuleb terveks päevaks.“

Mina: „Kust sa tead, võib ka sadama hakata?“

Vanaema: „Kui ei usu, eks siis ennusta ise ilma!“

Mina: „Kuidas ma seda teen?“

Vanaema ei vastanud, naeratas vaid ja saatis mind kae-vule, et vette külmapandud piimakarra kambrisse tooksin.

paljudes linnades, küldes, mägedes, steppides, saartel ning isegi Põhja-Jäämere jääpankadel ja lõunanabamadel on ilma- ehk meteoroloogiajaamad. Kosmoseski lendavad ilmasputnikud. Pidevalt jälgitakse, kas öhk on soe või külm ning kust kuhu ta liigub. Sellest teatatakse raadioga Moskvasse. Saadud andmete

järgi tehakse ilmakaart. See näitab, kus meie maal on homme soe, kus külm ilm, kus on taevast niisama pilves, kus aga hakkab sadama vihma, lund või rahet. Ilmakaart näitab ka seda, kus võib tuul murda puid ja tõsta mere-lained majakõrguseks. Lenduritel on vaja iga päev hädasti teada: „Kas on lennuilma?“ Kalurid on mures: „Ega merel tormi tule?“ Põllumees teab ilmaennustuse järgi teha künni-, külvi- ja koristustöid. Iga inimest huvitab ilm!

Tõin piimakarra kambrisse. Vanaema päris: „Miks su jalad märjad on? Vaata, poole sääreni veepisarais!“

Mina: „Paks kaste on maas.“

Vanaema: „See ongi ilusa ilma üks tundemärke. Teine on see, et pääsukesed lendavad kõrgelt. Kolmanda ja

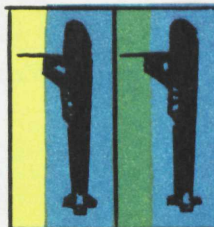
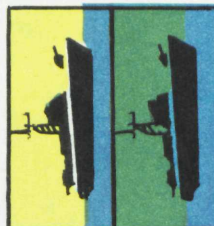
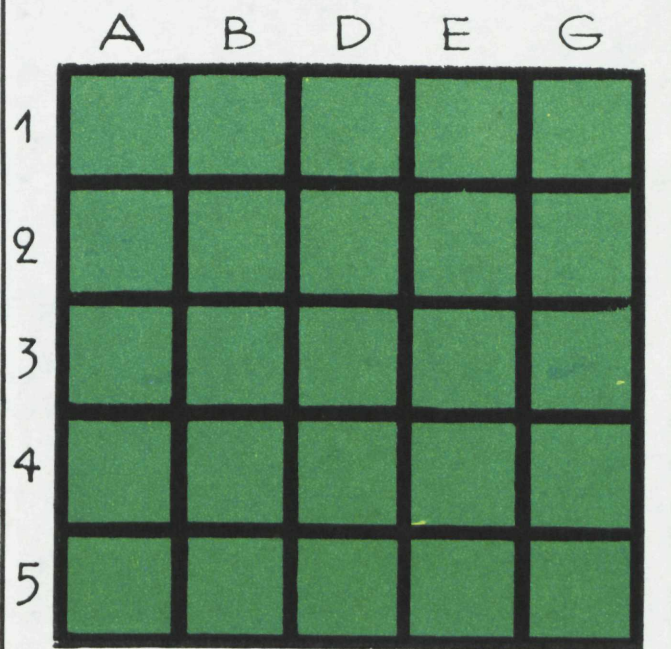
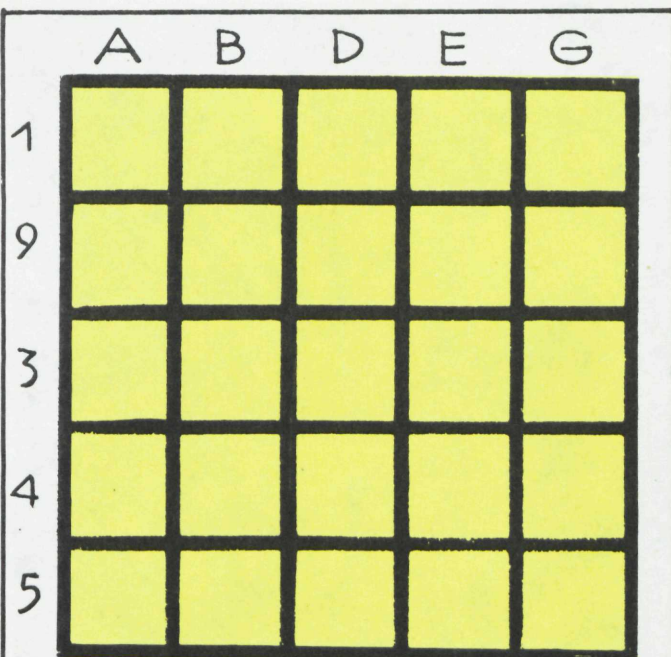
neljanda märgi silmasin eile õhtul: ämblik kudus võrku ja päike loojus suure punase ketana.

Kui udu hommikul üles tõuseb, kui hommikust peale on väga palav ja umbne, kui tuul korstnas ulub, kui suits lasub maapinna lähedale, kui

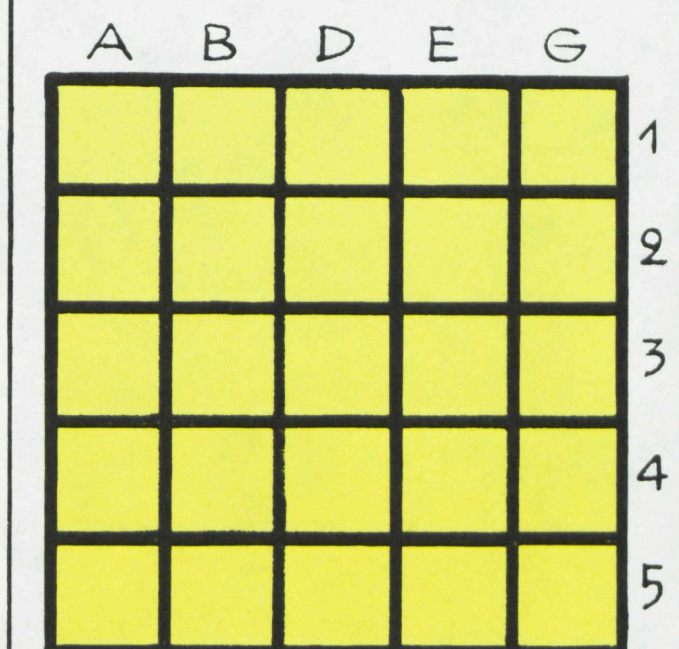
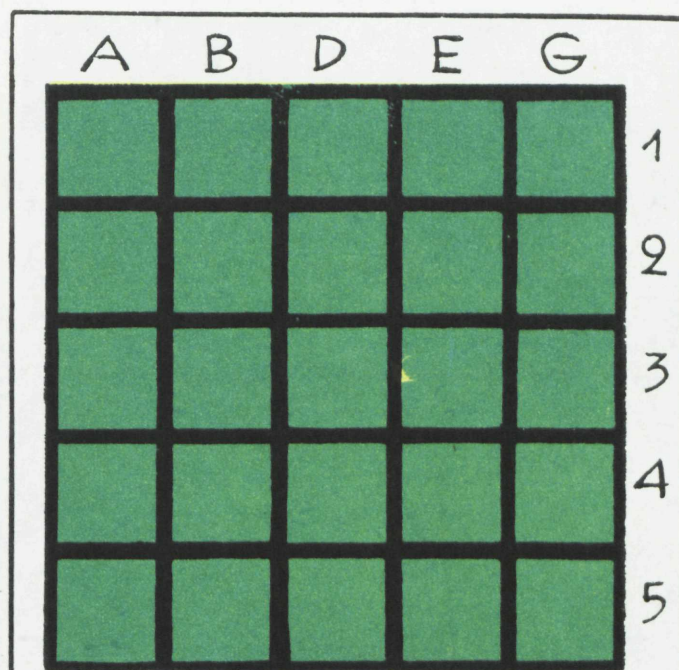

järv hakkab kohisema, kui koer rohtu sööb, kui pääsukesed madalalt lendavad, kui konnad veest välja ronivad – vaata, siis tuleb vihasadu. Ja talvel: kui õhtul aknad higistavad, kui tihane ulualla tikub, kui majaseinad hakkavad praksuma – siis tuleb külma. Kui lumi katusele maha tuiskab, kui talvine mets kohisema lööb – siis tuleb sula.“ Vanaema jutustas ju vanarahva ilmatarkusest. Selle järgi võin mina ja võid sina ilma ennustada. Teeme proovi! Huvitav, kas läheb märki!

EINO TALI

LAEVADE POMMITAMINE

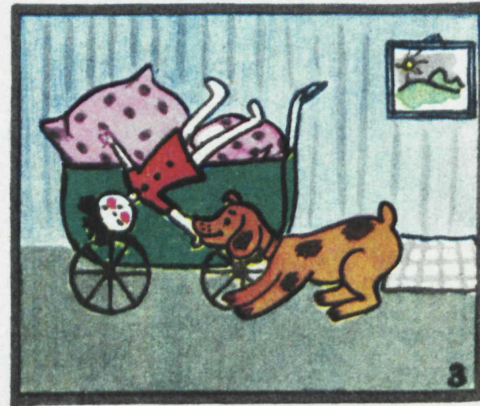
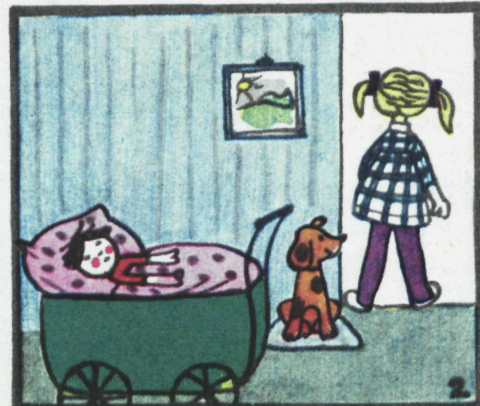

Kutsu oma sõber laevade pommitamist mängima. Mõlemal mängijal läheb vaja kahte ruudustikku (kollast ja rohelist) ning kolme laeva. Üht laeva tähistab ankur. Need löika siit välja! Oks mängijatest valib rohelisel, teine kollasel põhjal laevad. Veel peab kumbki valmistama 34 valget ja 16 musta paberist ruutu.

Mängijad asetavad oma laevad ühele ruudustikest. Nüüd alustatakse pommi-

tamist. Näiteks ütled vastasmängijale: «A1.» Kui osa laevast ruutu A1 katab, siis vastasmängija teatab: «Tabamus!» Ta paneb sellele laevaosale mustast paberist ruudu. Sina märgid ka oma laevadeta ruudustikul sama koha musta ruudukesega. Kui sa laeva ei tabanud, katad selle koha valge ruudukesega. Seda on vaja, et teaksid, milline ruut on tabamuse saanud.

Nüüd on pommitamise järjekord vastasmängijal. Kes kõige enne vaenlase laevad põhja laseb, on võitnud.

TEEME LAHTI POSTIPAUNA!

ANNIKE

Kohtusime Annikesega hommikul. Tal olid kuldkollased juuksed, punane kleit ja kingad ning suured kohkunud silmad. Ta vist kartis, et olen inimsööja.

Ega mu välimus magamast tulles kiita olnud: juuksed sassis, nägu unine ja mossis. Pika öösärgi alt välkusid paljad varbad. Pisikesed lapsed hakkavad võõraid nähes nutma, aga Annike oli vapper. Varsti olime suured sõbrad. Tutvustasin talle nukuperet. Annike laulis neile oma lemmiklaulu: „Millest küll tehtud on väikesed tüdrukud? Suhkrust ja jahust ja maasikavahust, vaat millest tehtud on väikesed tüdrukud.“

Nukupere sai teada, et ainult röömsaid ja häid tehakse maitsvatest asjadest. Virisejad, jonnijad ja muu tuserahvas tuleb ikka halvadest asjadest.

Kaugel mere ääres on linn, kus on imevabrik „Kalev“ paljude masinate ja valgetes kitlites tädidega. Seal siis segatakse ja klopitakse, küpsetatakse ja värvitakse, pakitakse ja saadetakse teele kuldsete juustega tüdrukuid, et muuta heaks kõik tavalised lapsed. Jätsin šokolaaditüdruku, mille oli toonud öösel Tallinnast koju jõudnud isa, nukkudele muinasjutte jutustama. Ise lippasin röömsalt kooli.

ÜLLE AJU,
Väimela 8-kl. Kooli
IV klassi õpilane

SAIN HIRMUST VÕITU

See juhtus ühel kolmapäeval. Meil oli matemaatika tund. Kõik me arvutasime ja olime röömsate nägudega. Äkki avanes uks. Sisse astus valges kitlis arstitädi ja mulle tuli äkki suur hirm peale. Teised paistsid rahulikud olevat. Suures hirmus tõstsin käe üles ja küsisin välja. Kui tagasi tulin, oli kartus üle läinud. Kõige esimesena läks arsti juurde Lily. Mina kogusin julgust ja läksin seitsmendana. Arstitädi tegi mulle käevarde süsti. Mina pöörasin pea kõrvale, sest ei tahtnud seda vaadata. Kui arstitädi süstlast rohtu vajutas, hakkas käsivars ainult kipitama, aga suuremat valu polnudki. Nüüd ma küll enam arsti ei karda.

TIIA KOPPEL,
Põlgaste 8-kl. Kooli
II klassi õpilane

«Asfaldirull» — joonistanud OLEV OJAMAA Kolu Algkoolist.

ÕPETAJATE RIIDLEMINE

KELL ON JUBA POOL KAKS.
MUL OTSA JOOKSUGA LÕPEB JAKS.
MATEMAATIKAS SAAN KOHE HINDEKS KAKS.
ÕPETAJA UTLEB: „MIKS SA ISTUD NAGU SAKS?“
MUL ÕPETAJATE RIIUGA OTSAS JAKS.

ENE PRAGI,
Tallinna 7. Keskkooli
III klassi õpilane

PISIKESSEL POISIL ON KOOLIMÜTS

PISIKESSEL POISIL ON KOOLIMÜTS,
PISIKESEST POISIST SAI KOOLIJUTS.
POISS NUUD IGA PÄEV KOOLI LÄHEB,
KOOLIMÜTSI TA PANEB PÄHE.

KUI PISIKENE POISS KOOLI LÄHEB,
NUMBRID JA TÄHED ON ÕPPINUD PÄHE.
KUI TA SELLE EEST VIIE SAAB,
EMAGI KODUS RÖÖMUSTAB.

KALEV SINISAAR,
Kohila Keskkooli IV klassi
õpilane

Kaantel S. VÄLJALI joonistus «Laegas».

Детский журнал ЦК ЛКСМ Эстонии и Советского Союза «Тэхек» (на эстонском языке. Выходит один раз в месяц. 2,85 учётно-издательских листа. Типография «Октобер», ЭССР, Таллин, Крауч-валльди, 24. Адрес редакции: ЭССР, Таллин 1, булевар Эстония, 4. Цена 15 коп. Зак. 917. Тираж 60 000.

ELKNÜ Keskkomitee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu lastejakiri «Täheke» nr. 10 — 1971, XII aastakäik, ilmub üks kord kuus. Toimetuse aadress: Tallinn 1, Estonia pst. 4, tel. 449-70, 475-20. EKP Keskkomitee Kirjastus.

Kolleegium: V. Kotkas, H. Mänd, A. Piirma, H. Pukk (peatoimetaja), H. Raigna, L. Reimann. Kunstiline toimetaja E. Pikk, vanem tehniline toimetaja V. Hurt, vanemkorrektor E. Orgmets. Laduda antud 24. VIII 1971. Trükkida antud 24. IX 1971. Trükiarv 60 000. Paber 90x60/8. Trükipaoginad 2. Arvestuspögnad 2,85. MB-09121. Tellimise nr. 917. Trükkkoda «Oktober», Tallinn, Kreutzvaldi t. 24.

HIND 16 KOP.
ИНДЕКС 78231

